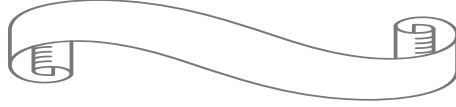

Robert Louis Stevenson

DEFİNE ADASI

GENÇ HAYAT

S.L.O.'ya,
Bir Amerikan beyefendisine...

Okuyacağınız eser,
bu beyefendinin zevkine göre
tasarlanmıştır.

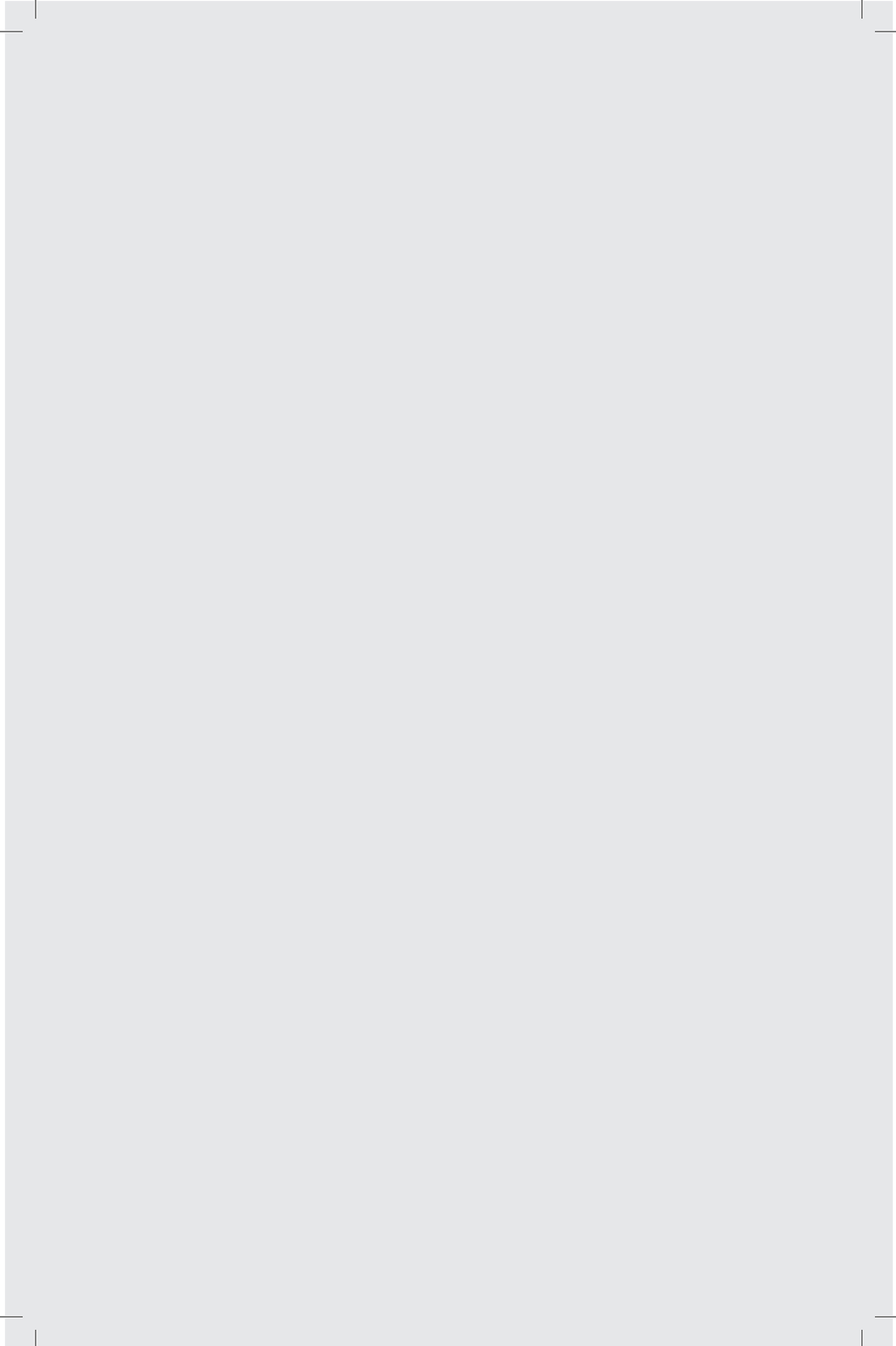
Sevgili arkadaşı
yazarla yaşadığı keyif dolu anların
karşılığında, en güzel dileklerle ona
adanmıştır.

TEREDDÜT EDEN ALICIYA

*Denizciler şarkılar söyler,
Fırtınalar arasında maceralara yelken açar,
Gemiler, adalar ve tutsaklıklar,
Korsanlar ve gömülü altınlar,
Ve anlatılan tüm hikâyeler,
Aynen eskiden anlatıldığı gibi,
Beni nasıl keyiflendirdiyse,
Akıllı gençlerimizi de keyiflendirebilir:*

*- Bırakın öyle olsun!
Eğer gençlerin ilgisini çekmiyorsa,
Eski alışkanlıklar kaybolduysa
Kingston ya da cesur Ballantyne,
Belki de ormancı Cooper
Bırakın öyle olsun!
Bütün korsanlarım mezarda
Ve benlikleri de öyle.*

Bölüm Bir
Yaşlı Korsan

1

Amiral Benbow Konağındaki Yaşlı Denizci

Kavalye Trelawney, Doktor Livesey ve diğerleri Define Adası'yla ilgili her şeyi yazmamı istedi. Definenin yerini yazmamalıydım çünkü hâlâ oradan alınmamış ganimetler vardı. 17__ yılında kalemimi elime aldım. Babamın Amiral Benbow Konağı'nı işlettiği zamanlarda koyu tenli yaşlı korsanı, çatısının altında tuttuğu günlere dönmüştüm âdeta.

Onu daha dünmüş gibi hatırlıyorum. Elinde bir el arabasıyla denizci sandığını arkasından sürükleyerek konağın kapısından girişi dün gibi hatırımda. Uzun boylu, güçlü, kilolu, koyu tenli bir adamdı. Mavi ceketini çamur içinde, elleri de yaralarla doluydu. Onun sık sık ıslık çalıp ardından şu bilindik denizci şarkısını söylediğini hatırlıyorum:

"Ölü adamın sandığında on beş kişi,

Yo-ho-ho ve bir şişe de içki!"

Elindeki kaldıraca benzeyen küçük çubukla kapıya vurdu ve babam kapıyı açtığında bir bardak konyak istedi. Babam ona içkisini verdiğinde içkiyi bir uzman gibi yavaşça, tadını çıkararak içti.

Tabelamıza bakarak, “Güzel bir koy burası...” dedi. “Hoş da bir meyhane... Çok müşterisi var mı?”

Babam fazla gelen giden olmadığını söyledi.

“Güzel o zaman.” dedi. “Burası benim yerim bundan sonra. Hey! Buraya gel!” diye bağırdı eşyalarını taşıyan adama. “Eşyalarımı yukarı çıkar. Burada biraz kalacağım.”

“Ben basit bir adamım.” diye devam etti. “Konyak ve pastırmalı yumurta tek ihtiyacım olan şeydir. Bir de gemileri izlemek isterim. Adımı soracak olursanız bana kaptan diyebilirsiniz. Ah, ne düşündüğünüzü biliyorum.” Kapının eşiğine birkaç tane altın fırlattı. “Bunların hepsini aştığımda bana haber verirsiniz.” dedi yüzünde bir komutanın ciddiyetiyle.

Kıyafetlerinin pisliğinden ve konuşmasının kabalığından, normal bir denizci olmadığı belli oluyordu. Onda emir vermeyi seven bir kaptan görünüşü vardı. Yükünü taşıyan adam buraya daha önce posta getirdiğini ve sahildeki tüm konaklara baktığını söyledi. Daha ıssız olduğu için burayı tercih ettiğini söyledi. Konuşumuzla ilgili öğrenebildiklerimiz bu kadardı.

Çok sessiz bir adamdı. Tüm gün koyun etrafında ve kayalıkların tepesinde dürbünüyle gezinirdi, içkisini içerdi. Genelde biri ona bir şey söylediğinde konuşmazdı. Biz de zamanla onu kendi hâline bırakmaya karar verdik. Her gün gezintisinden döndüğünde, denizci birilerinin uğrayıp uğramadığını sorardı. Başta bu soruyu kendi gibi denizcilere ihtiyaç duyduğu için sorduğunu sanıyorduk ama zamanla onlardan kaçınmaya çalıştığını fark ettik. Amiral Benbow’a bir denizci uğradığında, kapının arkasından gizlice bakar ve hiç ses çıkarmadan öylece dururdu. Ben, onun bu alarmda duruşunun farkındaydım.

Bir gün beni kenara çekti ve tek bacaklı bir denizci gördüğüm anda ona haber vermem için, bana her ay dört gümüş sikke vereceğini söyledi. Aradan bir ay geçtikten sonra paramı almak için yanına gittiğimde sadece yüzüme baktı ve burnundan üfledi. Sonra daha bir hafta geçmeden üzerine düşünmüş olacak ki paramı verdi ve emrini tekrarladı: “Tek bacaklı denizciye dikkat et!”

Tek bacaklı adam kâbuslarıma giriyordu artık. Fırtınalı, rüzgârların evin her yanını yaladığı ve dalgaların coştığı gecelerde, onu binlerce farklı şekilde görüyordum. Bazen bacağı dizinden kesikti, bazen kalçasından, bazen de onu gövdesinin ortasında tek bacağı olan bir yaratık olarak görüyordum. Bu yaratığın üstüme yürüdüğünü, bana saldırdığını görmek bu kâbusların en kötü kısmıydı. Bu olumsuzluklara rağmen dört sikkelik maaşım için gözümü dört açıyordum.

Tek bacaklı denizciden korkuyordum ama kaptanın kendisinden, diğerlerinin korktuğu kadar korkmuyordum. Bazı geceler içkiyi fazla kaçırır, oturduğu yerden eski denizci şarkılarını söylerdi. Bazen sıkıcı hikâyelerini dinlemek için herkesi zorlardı ya da şarkıların nakaratlarına eşlik etmelerini isterdi. Sıklıkla evin “Yo-ho-ho ve bir şişe de içki” sesleriyle yankılandığını duyardım. Herkes bu şarkıları kaptandan korktukları için söylerdi ve laf işitmek için hepsi birbirinden sesli eşlik ederdi bu şarkılara. Kaptan aramızdaki en baskın karakterdi. Sessizlik istediğinde elini masaya vurur, herkesi sustururdu. Soru sorulduğu zaman kızardı ve bazen de hiç sorulmadığında hikâyelerini takip etmediklerini söyleyip öfkelenirdi. Kendisinin uykusu gelene kadar kimsenin konağı terk etmesine izin vermezdi.

Anlattığı hikâyeler herkesin en çok korktuğu şeylerdi. Bu hikâyeler içki içip dağıttıkları geceleri, güvertenin üstündeki kalasta gözleri kapalı yürüdükleri, yaptıkları yüzlerce çılgınlıkları içeriyordu. Ona göre kendisi denizlerin en çılgın adamıydı. Hikâyeleri anlattığı dil herkesi şoka sokuyordu. İşledikleri suçları duymak bu küçük kasaba insanının alışkın olmadığı bir şeydi. Babam, bu gidişatın konağa zararlı olduğunu söylüyordu. Kaptan yüzünden insanların buraya gelmeyi bırakacaklarını düşünüyordu; ancak ben onun varlığının bize yararı olduğuna inanıyordum. İnsanlar korkuyordu ama bir yandan seviyorlardı da. Bu sakin kasaba hayatına heyecan getiriyordu. Gençler ona özeniyordu bile. Kaptana, “gerçek denizci” gibi isimler takmışlardı.

Bir şekilde kaptan aylarca burada kaldı. Artık verdiği parayı aşmıştı ama zavallı babam, ona bunu söylemeye yeterli cesareti bir türlü bulamamıştı. Ne zaman babam bunun konusunu açacak olsa, burnundan öyle bir soluk verirdi ki âdeta kükrerdi. Bu tedirginlik ve korkunun, babamın erken ve mutsuz ölümünü getirdiğine eminim.

Kaptan bizimle yaşadığı süre boyunca satın aldığı bir çift çoraptan başka hiçbir kıyafetini değiştirmede. Ceketini odasında kendi yamardı ve en sonunda ceketini tamamen yamalardan ibaretti. Hiçbir zaman mektup yazmadı ve hiç de mektup almadı. Komşularımızdan başka kimseyle konuşmazdı. Onlarla da çoğunlukla sarhoşken konuşurdu. Büyük denizci sandığının açıldığını hiç görmedik.

Kaptan bir keresinde çok sinirlendi. Babam çok hastalandığı sırada Doktor Livesey, babamı muayene etmeye gelmişti. Annemin hazırladığı yemekten yedi. Atı hazırlanana kadar

piposunu içmek için aşağı indiğine, arkasından ben de gidiyordum. Kaptanla aralarındaki fark hemen anlaşılıyordu. Doktor temiz giyimli, kibar hareketleri olan bir adamdı. Kaptan ise pis giyimli, ağzı bozuk bir adamdı. Kaptan orada sarhoş oturuyordu. Bir anda bitmeyen denizci şarkısına başladı:

“Ölü adamın sandığında on beş kişi

Yo-ho-ho ve bir şişe de içki!

İçki ve şeytan hepsinin hakkından geldi

Yo-ho-ho ve bir şişe de içki!”

Ölü adamın sandığının, odasındaki büyük sandık olduğunu düşünüyordum. Bu da tek bacaklı korsan gibi kâbuslarıma giriyordu. O sırada, bir süre, şarkıya dikkat etmeyi bıraktık. Doktor Livesey hoş bir yüz ifadesi taşıyordu. Bir süre sinirle baktıktan sonra Taylor’la sohbetine devam etti. Sonra kaptan yine herkesi susturmak için elini masaya vurdu. Doktor Livesey dışında herkes, her zamanki gibi sustu. Kaptan bir süre ona baktı ve sonra tekrar elini masaya vurdu. En sonunda dayanamayıp, “Sessiz olun!” diye bağırdı.

“Bana mı söylüyorsunuz efendim?” dedi doktor. Kaptan öyle olduğunu söylediğinde ise, “Size tek bir şey söyleyeceğim efendim.” dedi doktor. “Böyle içmeye devam ederseniz yakında dünya pisliğinizden kurtulacaktır.”

Yaşlı adamın öfkesi çok fenaydı. Bir anda ayağa kalktı. Belinden denizci bıçağını çekti ve doktoru duvara mihlamakla tehdit etti.

Doktor pek hareket etmedi. Aynı ses tonuyla kaptana şöyle dedi: “Eğer o bıçağı belinize koymazsanız, darağacında sallanacağınıza şerefim üstüne yemin ederim.”

Bir süre bakiştılar. Sonra kaptan, doktora boyun eğdi ve bıçağını beline koydu. Oturduğu yere geri dđndü.

“şimdi, efendim,” diye devam etti doktor sözlerine, “artık bölgemde böyle biri olduğunu bildiğime göre, gözümün sabah akşam üzerinizde olacağına emin olabilirsiniz. Ben sadece bir doktor değil, aynı zamanda da bir hâkimim. Senin hakkında tek bir şikâyet duyacak olursam peşine düşeceğimden şüphlen olmasın.”

Biraz sonra Doktor Livesey’in atı kapının önüne geldi ve atına binip gitti. Kaptan, o gece ve ondan sonraki birçok gece sakinliğini hep korudu.

Kara Köpek Görünüyor ve Kayboluyor

Çok geçmeden kaptandan kurtulmamıza sebep olan gizemli olaylardan ilki gerçekleşmişti. Sert geçen, her yerin buz tuttuğu bir kıştı. Zavallı babamın baharı görmesine çok az ihtimal veriyorduk. Her geçen gün durumu daha da kötüleşiyordu. Konağın tüm işleri annemle bana kalmıştı. O kadar meşguldük ki istenmeyen misafirimize pek ilgi gösteremiyorduk.

Bir ocak sabahı, günün henüz daha ilk saatleriydi. Koyun tamamı buz tutmuş, güneş henüz yeni doğuyordu. Kaptan normalden daha erken bir saatte kalkıp sahile inmişti. Kaması ceketinin eteğinden sarkıyordu. Dürbününü koltuğunun altına almıştı. Yürürken verdiği nefesler duman gibi arkasından geliyordu. Büyük kayaya döndüğünde öfkeyle burnundan sesli bir nefes verdi. Doktorun söylediği sözler hâlâ aklında gibi gözüküyordu.

Annemle babam yukarıdaldı. Ben de aşağıda kahvaltı masasını kuruyordum. O sırada konağın kapısı açıldı ve içeriye daha önce hiç görmediğim bir adam girdi. Beyaz tenli, şişman bir adamdı. Belinde kaması olmasına rağmen hiç dövüşçü bir adama benzemiyordu. Tek ya da iki bacaklı ayırt etmeksizin

denizci birini görürüm diye gözlerimi dört açıyordum. Bu adam pek denizciye benzemiyordu ama onda hafif bir denizci havası vardı.

Ne yiyip içmek istediğini sordum. Konyak istediğini söyledi. Tam odaya gidip içkisini getirmek için ilerlediğimde bir masaya oturdu ve yaklaşmamı söyledi. Olduğum yerde durdum.

“Buraya gel evlat.” dedi. “Yaklaş.”

Yanına yaklaştım.

“Bu masa dostum Bill’in masası mı?” diye sordu kibarca.

Ona Bill’i tanımadığımı ve o masanın konağımızda kalan, kaptan denen adama ait olduğunu söyledim.

“Pekâlâ.” dedi. “Dostum Bill o kaptan denen adam olabilir. Yanağında kesik olan ve sürekli içen bir adamdır Bill. Sağ yanağında bir kesik olacak. Bill sizin konakta mı kalıyor evlat?”

Dışarıda dolaştığını söyledim.

“Ne tarafa doğru gitti evlat?” diye sordu.

Kayalığı işaret ettim ve kaptanın dönmek üzere olduğunu söyledim. Adamın birkaç sorusuna daha cevap verdim.

“Ah!” dedi. “Beni görmek, dostum Bill’e içkiden daha iyi gelecek.”

Bu sözleri söylerken yüz ifadesi hiç de hoş değildi. Böyle düşünmek için kendimce sebeplerim vardı. Bu yabancıyı tanıdığımı düşünüyordum ama bu beni ilgilendiren bir durum değildi. Yabancı, evin içinde dönüp duruyordu. Tam dışarı doğru adımımı atacaktım ki bir anda bana durmamı söyledi. Bu isteğini yeterince hızlı yerine getirmediğim için de öyle bir bağırды ki yerimden sıçradım. Geri adımımı attığımda eski

tavrına döndü. Sırtımı sıvazlayıp bana iyi bir çocuk olduğumu ve beni sevdiğini söyledi. “Benim de senin gibi bir oğlum var.” dedi. “O benim gurur kaynağım. Bir oğlandaki en önemli özellik disiplindir. Eğer Bill’le denize açılmış olsaydın sözünü iletmezdin. İşte, dostum Bill geliyor. Arka odaya gidip kapının arkasına saklanalım. Ona küçük bir sürpriz yapmak istiyorum.”

Bunun üzerine arka odaya gittik ve kapının arkasına saklandık. Oldukça rahatsız ve endişeliydim. Yabancıнын da korkuyor olması beni iyice germiştii. Kamasını kılıfında gevşetti. Orada durduğumuz süre boyunca yutkunuyordu.

Sonunda kaptan kapıdan girdi ve sağına soluna bile bakmadan hemen kahvaltısının olduğu yere ilerledi.

“Bill!” dedi yabancı, sesini kalınlaştırarak.

Kaptan dönüp bize doğru baktı. Yabancıyı görür görmez, hayalet görmüşe döndü.

“Haydi ama Bill, beni tanıyorsun! Eski bir denizci arkadaşın...” dedi yabancı.

Kaptan bir süre şaşkınlıkla bakakaldı.

Sonra, “Kara Köpek!” dedi.

“Başka kim olacaktı?” dedi yabancı, biraz daha rahatlamış bir sesle. “Eski dostum Bill’i görmeye geldim buralara. Ah, Bill ne kadar çok zaman geçirdik seninle!”

“İşte buradayım.” dedi kaptan. “Bulmuşsun beni. Ne oldu? Konuş bakalım.”

“Senin için geldim Bill!” dedi Kara Köpek. “Gel otur, şu güzel çocuk da bize birer kadeh konyak getirsin. Eski dostlar olarak oturup konuşalım.”

İçkileri getirdiğimde, çoktan kaptanın kahvaltı masasına oturmuşlardı. Kara Köpek kapının yanında yan oturmuş, bir gözü kaptana, bir gözü tahmin ettiğim üzere kaçmak için kapıya bakıyordu.

Gitmemi söyledi ve kapıyı da açık bırakmamı istedi. Onları yalnız bıraktım ve arka odaya geçtim.

Uzun bir süre bir şeyler duymak için çok uğraştım ama çok alçak bir sesle konuşuyorlardı. Sonradan sesleri yükselmeye başladı ve birkaç sözcük yakalayabilmişim. Çoğunlukla kaptanın küfürleri duyuluyordu.

“Hayır, hayır, hayır, kes şunu!” dedi bir keresinde. Biraz sonra da, “Eğer asılmaları gerekiyorsa, hepsini asın!” dedi.

Sonra bir anda küfürleşmeye başladılar. Başka sesler de geldi. Masa ve sandalyeler devrildi. Bir çelik şingirtisi duyuldu. Sonra da acı bir çığlık koptu. Kara Köpek’in olanca hızıyla koştuğunu gördüm ve kaptan da onu kovalıyordu. İki de kamalarını çekmişti. Kara Köpek’in omzundan kanlar akıyordu. Tam kapıda kaptan, kaçan adama son bir kama savurdu. Eğer kaptanın kaması bizim tabelamıza takılmasaydı, adamın kafasını ikiye bölecekti. Bu darbenin izi hâlâ tabelada duruyor.

Bu darbe kavganın sonuydu. Kara Köpek yarasına rağmen hızla gözden kayboldu. Kaptan ise şaşkınlıkla tabelaya bakıyordu. Birkaç kez gözlerini ovuşturdu ve bana döndü.

“Jim!” dedi. “Konyak...” Konuşurken sendeledi ve kolunu duvara dayayarak durabildi.

“Yaralandın mı?” diye bağırdım.

“Konyak!” diye tekrar etti. “Buradan gitmeliyim. Konyak! Konyak!”